

VOORSTEL voor het Algemeen Bestuur

ONDERWERP Instellen bestemmingsreserve HWBP gelden		Reg. Nr.	Z/21/038974
		Afdeling	HWBP
Portefeuillehouder	H. Odink	Opsteller	Theuvenet, Christiaan
Datum DB - vergadering	6 april 2021		christiaantheuvenet@wdodelta.nl
Datum AB - vergadering	20 april 2021		+3188 233 1565

VOORSTEL

- 1.
2. Het AB besluit:
  - 1) Subsidie gelden, vanuit de Dijkrekening¹, die we ontvangen voor de uitvoering van het HWBP programma binnen het waterschap moeten binnen WDODelta uitsluitend aangewend worden voor HWBP projecten.
  - 2) Uitgangspunt is dat de bestemmingsreserve bij het einde van het programma, in 2050, is uitgeput.
  - 3) Om besluit 1 inhoud te geven wordt besloten een bestemmingsreserve HWBP in te stellen voor overschotten bij verstrekte kredieten voor HWBP projecten die ontstaan door meevallers, met de volgende financieel-technische uitwerking:
    - A. De in de begroting geraamde afschrijvingslasten m.b.t. het HWBP (niet zijnde de Dijkrekening) worden aan de bestemmingsreserve HWBP toegevoegd;
    - B. De werkelijke afschrijvingslasten - als gevolg van investeringen in voorgaande jaren – worden jaarlijks aan de bestemmingsreserve HWBP onttrokken;
    - C. De negatieve boekwaarde van de HWBP projecten bij de jaarrekening 2020 worden gedoteerd aan de bestemmingsreserve egalisatie afschrijving HWBP; die negatieve boekwaarde wordt via de Jaarstukken in 1 x voorgesteld als toevoeging aan de reserve: € 2.742.800; hierdoor ontstaat er voor de begroting 2021 e.v. een structureel nadeel van € 68.570 p/jaar.
    - D. De voorgestelde systematiek wordt geëffectueerd per 01-01-2021.
    - E. De herijking van de (begrote ontwikkeling van de) reservepositie vindt plaats via de rapportages binnen de bestaande P&C-cyclus.

¹ Dijkrekening = het HWBP subsidiefonds waarin Rijk en alle waterschappen jaarlijks een bijdrage in storten om de lopende HWBP projecten voor 90% uit te financieren. Elk waterschap heeft 10% eigenbijdrage voor de eigen projecten. De regeling werkt op basis van voorcalculatie.

Samenvatting

1. In de afgelopen jaren (2012-2020) is het programma HWBP van het waterschap Drents Overijsselse Delta ingericht en opgestart. De opgave van WDODelta is groot. Zo'n 60% van onze primaire keringen valt onder het HWBP-programma (146 km). Momenteel lopen er 5 projecten, waarvan 3 in de planuitwerkingsfase. Voor het waterschap zijn zo'n 18 projecten voorzien tot en met 2045 (planning, plus 5 jaar uitloop tot einde programma in 2050). Gebleken is, dat niet al het geld waarvoor krediet is verleend en/of als subsidie ontvangen is, ook gebruikt is tijdens de uitvoering van het werk.
2. Volgens de geldende subsidieregeling HWBP mogen waterschappen geld, dat overblijft na afronding van een project of een projectfase, zelf houden en in een algemene- of egalisatiereserve laten vloeien.

Omdat wij willen handelen volgens de overeengekomen alliantieprincipes, zorgen wij er voor, dat geld dat als subsidie ontvangen is vanuit het Deltafonds, daadwerkelijk aan de HWBP-projecten besteed wordt. Tevens is het doel eventuele tegenvallers in deze projecten in de toekomst op te kunnen vangen.
3. Het is de bedoeling transparant te zijn naar de partners in de Alliantie HWBP, waaronder de zogenoemde nettobetalers, zodat WDODelta laat zien geen subsidiegelden te besteden aan andere zaken dan het HWBP.

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

Het besluit leidt tot het instellen van een bestemmingsreserve, waardoor geborgd is, dat ontvangen subsidiegeld vanuit het landelijk programma HWBP exclusief wordt aangewend voor het doel waarvoor deze subsidie gegeven is. Tevens wordt er een reserve opgebouwd om tegenvallers op te vangen.

KADER

1. De basis van de samenwerking tussen waterschappen en Rijk binnen het HWBP in Nederland is vastgelegd in de 6 alliantieprincipes;
  1. Best for program: we handelen uit collectief belang;
  2. Solidair: we zijn gelijkwaardig en samen verantwoordelijk;
  3. Rolzuiver: we zijn rolzuiver in het belang dat we behartigen;
  4. Transparant: we zijn open naar elkaar;
  5. Voorspelbaar en verrassingsvrij: we maken risico's en issues bespreekbaar;
  6. Betrouwbaar; we komen afspraken na.

WDODelta heeft zich hieraan gecommitteerd; de principes zijn door de UVW gedragen.

2. Beleidsnotitie weerstandsvermogen, risicomanagement, reserves en voorzieningen, vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 4 januari 2016;
  - a. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan het algemeen bestuur een bepaalde bestemming heeft gegeven;
  - b. Alle toevoegingen of onttrekkingen aan reserves dienen plaats te vinden via de resultaatbestemming in de begroting en/of in de jaarrekening. Het algemeen bestuur kan ook in de loop van het begrotingsjaar een apart besluit nemen over reservevorming of mutaties daarin. Aan alle mutaties van reserves dient een besluit van het algemeen bestuur ten grondslag te liggen;
  - c. De verantwoordingsinformatie die nodig is voor de vervulling van hun bevoegdheden en verantwoordelijkheden ten aanzien van reserves ontvangt het algemeen bestuur via de toelichting op de balans. In de toelichting op de balans wordt per reserve het verloop gedurende het begrotingsjaar in een overzicht weergegeven;
  - d. Per reserve wordt de aard, reden, gewenste omvang, alsmede de in het eerste lid bedoelde toevoegingen en onttrekkingen afzonderlijk toegelicht;

- e. Per 1 januari 2016 zijn er geen overige bestemmingsreserves ingesteld door het algemeen bestuur; het instellen van overige bestemmingsreserves dient in de toekomst ook vermeden te worden. Bestemmingsreserves dragen niet bij aan een overzichtelijke vermogenspositie.
3. De accountant van WDODelta is met de voorgestelde werkwijze akkoord.
  4. Subsidieregeling HWBP
    - a. De financiering van HWBP-projecten loopt via de 'Dijkrekening'. Deze Dijkrekening wordt gevuld door bijdragen van het Rijk en de waterschappen. Waterschappen die HWBP projecten uitvoeren, ontvangen vanuit de Dijkrekening een subsidie van 90% van de kosten van het project (op basis van voorcalculatie).
    - b. Volgens de geldende subsidieregeling HWBP mogen waterschappen geld dat overblijft na afronding van een project of een projectfase, zelf houden en in een algemene- of egalisatiereserve laten vloeien.

ARGUMENTEN

Het belangrijkste argument voor het nemen van dit besluit is de solidariteit, die tussen waterschappen en Rijk is afgesproken. Deze wordt verwoord in de Alliantieprincipes. "Best for program", "Solidair en transparant: we zijn gelijkwaardig en samen verantwoordelijk", zijn als principes niet te hanteren, als een subsidieontvanger geld overhoudt aan de regeling, en dit aan andere zaken dan de HWBP-projecten besteedt.

In algemene zin is geregeld bij WDODelta, dat overschotten die vrijkomen bij de jaarrekening automatisch in de egalisatiereserve vallen, indien niet wordt geregeld en besloten, dat deze gelden een specifieke bestemming hebben. Daarom is voorliggend besluit een goede wijze waarop WDODelta kan borgen, dat ontvangen subsidiegeld vanuit het landelijk programma HWBP exclusief wordt aangewend voor het doel waarvoor deze subsidie gegeven is. Het alternatief, het laten vervallen van overschotten in de egalisatiereserve, valt hiermee af.

Doordat eventuele tegenvallers allereerst op de bestemmingsreserve HWBP, en daarna pas op de egalisatiereserve drukken, worden de in de meerjarenraming opgenomen kapitaallasten beter voorspelbaar.

Conform het bestaande beleid zal het instellen van overige bestemmingsreserves in de toekomst vermeden worden. Het instellen van bestemmingsreserves kan de vermogenspositie in principe minder inzichtelijk maken. De voordelen wegen in dit geval op tegen het nadeel. Belangrijke voorwaarde is wel, dat het werken met de bestemmingsreserve transparant is. Transparant moet zijn: waar komt het geld vandaan, waar wordt het aan besteed en welk doel is hiermee gediend? Door de voorgestelde bestemmingsreserve aan te houden is het duidelijk, dat alle gelden vanuit het Deltafonds komen, dat WDODelta alle gelden weer aan de projecten van het HWBP besteedt, en dat het gediende doel de hoogwaterveiligheid betreft, die objectief genormeerd is. Hiermee is het instellen van de bestemmingsreserve HWBP een uitzondering op het beleid weerstandsvermogen, risicomanagement, reserves en voorzieningen.

Veel waterschappen zijn netto betalende, zoals onze buurwaterschappen Vechtstromen en Hunze en Aa's. In totaal zijn er ongeveer 10 netto betalende over de duur van het huidige programma. WDODelta is een netto ontvangende waterschap. Dat wil zeggen dat wij meer geld ontvangen uit de Dijkrekening, dan dat wij daarvoor afdragen.

De collega's van waterschap Rivierenland hebben de in dit voorstel opgenomen werkwijze ontwikkeld. Met de waterschappen Rivierenland, Vallei en Veluwe, Wetterskip Fryslân, De Stichtse Rijn landen, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Schieland en de Krimpenerwaard en de programmadirectie HWBP, is de werkwijze in een controlleroverleg besproken. De werkwijze wordt gezien als een goede werkwijze om aan de alliantieprincipes te voldoen. Schieland en de Krimpenerwaard werkt ook aan een oplossing, zoals in dit voorstel gepresenteerd. Wetterskip Fryslân is zich hierop aan het oriënteren.

FINANCIËN

In de afgelopen jaren (2012-2020) is het programma HWBP van het waterschap Drents Overijsselse Delta ingericht en opgestart. Momenteel lopen er 5 projecten, waarvan 3 in de planuitwerkingsfase. Gebleken is dat niet al het geld dat aan subsidie ontvangen is, ook gebruikt is tijdens de uitvoering van de werkzaamheden in de betreffende fase.

Het voorstel heeft een financieel gevolg van € 68.570 per jaar. De projecten Verkenning Zwolle-Olst en Verkenning Zwolle Stadsdijken zijn in de begroting 2021 als bate in de activastaat opgenomen, met een positieve kapitaallast in de meerjarenraming voor de komende 40 jaar. Dit zijn negatieve afschrijvingen, waarmee het overschot langzaam vrijkomt via een jaarlijkse verlaging van de kapitaallasten. Dit voorstel vormt hierop een correctie. De jaarlijkse bate wordt met dit besluit uit de meerjarenraming gehaald; de jaarlijkse kapitaallasten zijn daardoor € 68.570 hoger.

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

De verantwoordingsinformatie die nodig is voor de vervulling van uw bevoegdheden en verantwoordelijkheden ten aanzien van reserves, ontvangt u jaarlijks via de toelichting op de balans. In de toelichting op de balans wordt per reserve het verloop gedurende het begrotingsjaar in een overzicht weergegeven, waaruit blijkt:

- a. het saldo aan het begin van het begrotingsjaar;
- b. interne vermeerderingen;
- c. interne verminderingen;
- d. het voorstel voor de toevoegingen of onttrekkingen via de resultaatbestemming bij de programmarekening;
- e. het saldo aan het einde van het begrotingsjaar.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

Op dit moment hebben we als WDODelta meevallers bij de afronding van 2 verkenningen. De fasen met een hoger risico profiel, zoals de planuitwerking en de realisatie, zijn net gestart of moeten nog starten. Eventuele tekorten in toekomstige projecten en projectfasen kunnen vanuit de meevallers worden gefinancierd.

Er kan een moment komen, dat zich in de bestemmingsreserve veel financiële ruimte aanwezig is. Mocht zich dit voordoen, dan kan besloten worden om de subsidie aanvraag van een project te verlagen zodat de reserve kan worden afgebouwd. Gezien de duur van het programma, tot 2050, is daar nu geen besluitvorming over nodig.

Mocht de subsidieregeling veranderd worden, dan wordt dit besluit heroverwogen.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

Partners binnen de Alliantie HWBP worden op de hoogte gesteld van de voorgestelde werkwijze, waarbij WDODelta aantoont, dat het werkt binnen het kader van de Alliantieprincipes en in de geest van de Regeling Subsidies hoogwaterbescherming 2014. Zaak is, om in de alliantie het gesprek op gang te houden tussen de netto ontvangers en betalers, over de beste manier om de alliantieprincipes ook financieel zo goed mogelijk te borgen.

COMMUNICATIE

Via de normale kanalen:

- Commissie Waterkeringen;
- Overleg tussen de directies van WDODelta en de programmadirectie HWBP;
- De subsidieaanvragen en de voortgangsrapportages;

wordt de werkwijze aan de partners kenbaar gesteld.

VERVOLG / UITVOERING

Bij vaststelling van de jaarrekening 2020 wordt de bestemmingsreserve vermeerderd met het bedrag dat vrijvalt per 31-12-2020.

BIJLAGEN

Geen.

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
E. de Kruijk

de dijkgraaf,
D.S. Schoonman